

V Bruseli 30. mája 2022
(OR. en)

9514/22

COH 44
ENV 502
COMPET 402
SAN 314
EDUC 188
EMPL 205
RECH 302
TRANS 325
AGRI 213
POLCOM 39
RELEX 694
POSEIDOM 2
POSEICAN 2
POSEIMA 2

POZNÁMKA K BODU I/A

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. dok. Kom.:	8781/22 (COM (2022) 198 final)
Predmet:	Oznámenie Komisie „Ľudia na prvom mieste, zabezpečenie udržateľného a inkluzívneho rastu a využívanie potenciálu najvzdialenejších regiónov EÚ“ závery Rady – <i>schválenie</i>

1. Generálnemu sekretariátu Rady bolo 5. mája 2022 doručené oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Ľudia na prvom mieste, zabezpečenie udržateľného a inkluzívneho rastu a využívanie potenciálu najvzdialenejších regiónov EÚ“¹.

¹ 8781/22+ ADD 1 + ADD 2.

2. Návrh záverov, ktorý vypracovalo predsedníctvo, preskúmala pracovná skupina pre štrukturálne opatrenia a najvzdialenejšie regióny na zasadnutiach 12.² a 24. mája 2022³. Delegácie schválili návrh záverov Rady uvedený v prílohe k tejto poznámke.

 3. Výbor stálych predstaviteľov sa vyzýva, aby Rade odporučil prijať závery Rady uvedené v prílohe k tejto poznámke.
-

² WK 6663/22.

³ WK 6663/22 REV 1.

Návrh

**Záver Rady o oznámení Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov
„Ľudia na prvom mieste, zabezpečenie udržateľného a inkluzívneho rastu a využívanie potenciálu najvzdialenejších regiónov EÚ“**

Rada Európskej únie,

PRIPOMÍNAJÚC:

- článok 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie;
 - oznámenie „Ľudia na prvom mieste, zabezpečenie udržateľného a inkluzívneho rastu a využívanie potenciálu najvzdialenejších regiónov EÚ“ z 3. mája 2022;
 - oznámenie „Silnejšie a obnovené strategické partnerstvo s najvzdialenejšími regiónmi EÚ“ z 24. októbra 2017;
 - uznesenie Európskeho parlamentu o posilnení partnerstva s najvzdialenejšími regiónmi Únie zo 14. septembra 2021;
 - stanovisko Európskeho výboru regiónov k správe Komisie o vykonávaní oznámenia Komisie o silnejšom a obnovenom strategickom partnerstve s najvzdialenejšími regiónmi EÚ z 10. decembra 2020;
 - stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru „Prínos najvzdialenejších regiónov pre EÚ“ z 20. januára 2022;
 - štúdiu o vplyve pandémie COVID-19 na najvzdialenejšie regióny z októbra 2021;
1. UZNÁVA osobitosti Guadeloupe, Francúzskej Guyany, Martiniku, Réunionu, Mayotte, Svätého Martina, Azor, Madeiry a Kanárskych ostrovov, t. j. ich štrukturálnu, sociálnu a hospodársku situáciu, ktorú sťažuje ich odľahlosť, ostrovná poloha, malá rozloha, obťažné topografické a klimatické podmienky, prírodné riziká a hospodárska závislosť;

2. PRIPOMÍNA, že článok 349 ZFEÚ umožňuje Rade prijať na základe návrhu Komisie osobitné opatrenia na účely uplatňovania zmlúv, ktorými sa zohľadnia osobitné charakteristiky a obmedzenia týchto najvzdialenejších regiónov;
3. UZNÁVA, že tieto regióny môžu potrebovať podporu Európskej únie, najmä právne predpisy EÚ prispôsobené ich osobitostiam, pomoc pri územnom plánovaní a finančnú podporu; ZDÔRAZŇUJE, že takáto podpora je nevyhnutná na zlepšenie súdržnosti v celej EÚ, na prekonanie rozdielov medzi týmito regiónmi a zvyškom EÚ a na podporu udržateľnej štrukturálnej obnovy a obnovy hospodárstva;
4. POUKAZUJE NA TO, že najvzdialenejšie regióny sú vystavené prírodným rizikám, zmene klímy a extrémnym poveternostným javom a sú voči nim zraniteľné;
5. ZDÔRAZŇUJE, že najvzdialenejšie regióny čelia viacerým spoločným obmedzeniam uvedeným v článku 349 ZFEÚ a že každý z nich má pre EÚ iný prínos;
6. BERIE NA VEDOMIE osobitné ustanovenia týkajúce sa najvzdialenejších regiónov vo viac ako 20 nariadeniach EÚ, ktorými sa zriaďujú fondy a programy viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027;
7. VÍTA obnovenie oznámenia Komisie o najvzdialenejších regiónoch EÚ; VÍTA zameranie na to, aby ľudia boli na prvom mieste, keďže európski občania sú spojivom európskeho projektu, a aby sa zaistilo, že obnova hospodárstva a udržateľný rast zodpovedajú potrebám ľudí;
8. VÍTA rozhodnutie Komisie podporovať najvzdialenejšie regióny a začleňovať ich osobitosti do právnych predpisov EÚ, ako aj do politík EÚ, ktoré sú v týchto predpisoch vyjadrené, v záujme podpory ich rozvoja prostredníctvom prispôsobených a miestne orientovaných prístupov;

9. UZNÁVA, že stratégie rozvoja pre najvzdialenejšie regióny sú vedené a podľa potreby pravidelne aktualizované regiónmi a ich členskými štátmi; BERIE NA VEDOMIE odporúčania Komisie a bude s ňou úzko spolupracovať pri opatreniach nadväzujúcich na tieto odporúčania;

I. V SÚVISLOSTI S PANDÉMIOU COVID-19, REAKCIOU NA KRÍZU A OBNOVOU HOSPODÁRSTVA

10. UZNÁVA, že otázky bezpečnosti a odolnosti sa musia v týchto regiónoch lepšie zohľadniť; TRVÁ NA TOM, že pripravenosť na krízy a krízové riadenie sú dôležité;
11. ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné riešiť vysokú mieru chudoby v najvzdialenejších regiónoch, osobitne po pandémie COVID-19; VÍTA priority, ktoré Komisia uviedla v oznámení, ako napríklad zmierňovanie chudoby, integráciu a rovnosť;
12. BERIE NA VEDOMIE, že Komisia priznala prioritu udržateľnej a inkluzívnej obnovy a rastu hospodárstva v najvzdialenejších regiónoch po pandémie COVID-19, a NABÁDA ju, aby podporila rýchlo rastúce sektory, ktoré vytvárajú pracovné miesta a zároveň podporujú udržateľný rozvoj;
13. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité podporovať investície do odvetvia cestovného ruchu, aby sa podporila obnova a udržateľný rozvoj tohto strategického odvetvia;
14. ZDÔRAZŇUJE, že v záujme naplnenia ambícií oznámenia Komisie v oblasti hospodárstva a v iných oblastiach je potrebné naďalej podporovať inováciu, výskum a vývoj v najvzdialenejších regiónoch;
15. POTVRDZUJE, že Rada identifikovala udržateľné modré hospodárstvo ako jedno z hlavných odvetví na podporu hospodárskeho rastu najvzdialenejších regiónov;

16. **PODČIARKUJE** príležitosti, ktoré zelená a digitálna transformácia prináša v najvzdialenejších regiónoch ako hybná sila hospodárskeho rastu, vytvárania pracovných miest a transformácie na hospodárstvo založené na udržateľnosti a inovácii;

Štátna pomoc

17. **VYZÝVA** Komisiu, aby pokračovala v revízii nariadení o štátnej pomoci a vychádzala pritom z existujúcich ustanovení týkajúcich sa najvzdialenejších regiónov v právnych predpisoch EÚ o štátnej pomoci;
18. **VÍTA** flexibilitu, ktorá bola jadrom dočasného rámca pre štátnu pomoc počas pandémie, a **PRIPOMÍNA**, že sa ňou umožnilo obmedziť negatívne dôsledky pandémie COVID-19;
19. **PODČIARKUJE**, že pomoc v najvzdialenejších regiónoch by nemala mať vplyv na vnútorný trh, pokiaľ je zameraná na výlučne miestne činnosti;

II. V SÚVISLOSTI S UDRŽATEĽNOU A INKLUZÍVNOU OBNOVOU A RASTOM

20. **VÍTA**, že ústrednú úlohu v oznámení Komisie má riešenie potrieb ľudí žijúcich v najvzdialenejších regiónoch, a to tým, že sa ich potreby a obavy dajú v procese obnovy a rastu na prvé miesto; **VÍTA** najmä cieľ dosiahnuť konvergenciu medzi najvzdialenejšími regiónmi a inými regiónmi EÚ;
21. Po samite v Porte **PODČIARKUJE** potrebu venovať v rámci Európskeho piliera sociálnych práv osobitnú pozornosť najvzdialenejším regiónom;

Riešenie potrieb občanov: infraštruktúra a služby

22. UZNÁVA význam rozvoja infraštruktúry v niektorých najvzdialenejších regiónoch na to, aby mohli tieto regióny využívať výhody hospodárskeho rozvoja, udržateľného rozvoja cestovného ruchu, výmen v rámci svojej geografickej oblasti a zaistiť odolnosť;
23. VYZÝVA dotknuté členské štáty, aby sa pri súčasnom zohľadnení príslušných právomocí svojich najvzdialenejších regiónov ďalej angažovali, najmä pokiaľ ide o podporu rozvoja základnej infraštruktúry – pre verejné vodovody, bývanie, sanitačné služby, nakladanie s odpadmi, čistú energiu, vysokorýchlostné odolné informačné siete, odolnosť voči rôznym rizikám – a prístup k verejným službám a službám sociálnej starostlivosti, ako je napríklad vzdelávanie, zdravotníctvo alebo doprava;
24. PRIPOMÍNA úplnú závislosť najvzdialenejších regiónov na cenovo dostupnej a spoľahlivej leteckej a námornej doprave na účely mobility ich obyvateľov a dodávok základných tovarov;

Mládež, vzdelávanie a zamestnanosť

25. PRIPOMÍNA, že je potrebné, aby najvzdialenejšie regióny posilnili postavenie mladých ľudí, a to najmä prostredníctvom formálneho a neformálneho vzdelávania, odbornej prípravy a dobrovoľníctva, a aby rozvíjali zamestnateľnosť pomocou rozvoja zručností, celoživotného vzdelávania a odbornej prípravy vrátane zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie;
26. PODČIARKUJE, že rozvoj odbornej prípravy zameranej na činnosti v oblasti vytvárania pracovných miest v rámci regiónov možno podporiť prostredníctvom fondov a programov EÚ; mala by sa nimi podporovať mobilita vrátane mobility v rámci ich geografickej oblasti, a rozvoj odbornej prípravy zameranej na zvyšovanie zamestnateľnosti v rámci regiónov, s cieľom čeliť výzvam najvzdialenejších regiónov postihnutých starnutím obyvateľstva, rozdielmi v zamestnanosti žien a mužov alebo vysokým podielom mladých ľudí;

27. VÍTA iniciatívu Komisie na vytvorenie systému grantov na posilnenie schopností mladých ľudí konať, formovať a realizovať projekty v súlade s prioritami EÚ na miestnej úrovni počas nadchádzajúcich dvoch rokov; NABÁDA Komisiu, dotknuté členské štáty a najvzdialenejšie regióny, aby čo najviac šírili informácie o tejto iniciatíve;
28. VYZÝVA Komisiu, aby oznámenie vykonala tak, aby sa osobitosti najvzdialenejších regiónov zohľadnili v politikách EÚ týkajúcich sa zamestnanosti, a to vrátane iniciatívy ALMA, záruky pre mladých ľudí a Záruky pre deti;

Zelená transformácia a biodiverzita

29. POUKAZUJE na zraniteľnosti najvzdialenejších regiónov súvisiace so zmenou klímy a na potrebu podporiť tieto regióny pri realizácii zelenej transformácie; ZDÔRAZŇUJE, že politiky zamerané na riešenie zmeny klímy sa musia prispôbiť silným stránkam najvzdialenejších regiónov, napríklad ich významnému potenciálu vyrábať energiu z obnoviteľných zdrojov;
30. POUKAZUJE na neexistenciu úspor z rozsahu pri nakladaní s odpadmi a recyklácii v najvzdialenejších regiónoch a na potrebu lacnejších miestnych riešení zhodnocovania a recyklácie odpadu bez toho, aby sa tým oslabil ochrana životného prostredia;
31. ZDÔRAZŇUJE, že najvzdialenejšie regióny potrebujú podporu pri plnení cieľov stanovených v balíku Fit for 55, aby sa zohľadnili osobité podmienky týchto regiónov;
32. POTVRDZUJE, že je potrebné chrániť, obnoviť a oceniť výnimočnú krajinu a biodiverzitu najvzdialenejších regiónov; VYZÝVA dotknuté členské štáty, aby sa naďalej angažovali s ohľadom na tento aspekt; VYZÝVA Komisiu, aby pokračovala v propagácii tejto hodnoty;

Modré hospodárstvo a rybárstvo, poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

33. ZDÔRAZŇUJE, že udržateľné modré hospodárstvo ako súčasť integrovanej námornej politiky EÚ a udržateľné využívanie oceánov a morí zohráva dôležitú úlohu v Európskej zelenej dohode, a VÍTA kľúčovú úlohu misie EÚ „Obnoviť naše oceány a vody do roku 2030“ pri plnení cieľov Zelenej dohody týkajúce sa oceánov a morí, a to aj v najvzdialenejších regiónoch;
34. UZNÁVA, že diverzifikácia potravín a potravinová sebestačnosť sú dôležité pre odolnosť najvzdialenejších regiónov a mali by sa podporovať prostredníctvom vhodnej poľnohospodárskej a námornej politiky;
35. PRIPOMÍNA osobitosti systémov potravinárskej výroby najvzdialenejších regiónov v porovnaní s kontinentálnou Európou, ako aj s ich susednými krajinami a význam udržateľného poľnohospodárstva a rybárstva z hľadiska zamestnanosti a územného plánovania; ZDÔRAZŇUJE, že by sa mala podporovať miestna produkcia; VÍTA ambíciu Komisie vykonávať stratégiu Z farmy na stôl v najvzdialenejších regiónoch; VYZÝVA Komisiu, aby týmto regiónom pomohla, aby naplno využili príležitosti uvedenej stratégie a aby uplatňovali zásady prístupu „jedno zdravie“;
36. VÍTA, že sa v oznámení Komisie odrážajú kľúčové otázky, ktorým najvzdialenejšie regióny čelia v oblasti rybárstva a modrého hospodárstva, a VYZÝVA Komisiu, aby v relevantných prípadoch úplne prispôbila svoje pravidlá, najmä týkajúce sa štátnej pomoci, situácii v najvzdialenejších regiónoch bez toho, aby boli dotknuté súvisiace právne predpisy EÚ v oblasti rybárstva a životného prostredia; ZDÔRAZŇUJE, že v najvzdialenejších regiónoch je potrebné podporiť obnovu flotily drobného rybolovu;

III. V SÚVISLOSTI SO SPOLUPRÁCOU S INÝMI EURÓPSKÝMI REGIÓNMÍ, SO SUSEDNÝMI KRAJINAMI A S ĎALŠÍMI SUBJEKTMI

37. TRVÁ NA TOM, že je potrebné poskytnúť ľuďom z najvzdialenejších regiónov príležitosti odbornej prípravy v ich geografickej oblasti, najmä prostredníctvom mobility v nej;
38. VYZÝVA najvzdialenejšie regióny, aby lepšie propagovali svoj prínos k EÚ, spoločne sa zapájali do projektov spolupráce, uskutočňovali štúdie a podporovali výmenu vo svojej geografickej oblasti;
39. VÍTA podporu Komisie pri riešení osobitných výziev súvisiacich s migráciou, ktorým čelia najvzdialenejšie regióny, najmä pokiaľ ide o maloleté osoby bez sprievodu; NABÁDA dotknuté členské štáty, aby zintenzívnili využívanie európskych fondov v rámci zdieľaného riadenia, najmä AMIF, ISF a BMVI;
40. VÍTA iniciatívu Komisie identifikovať kľúčové oblasti spolupráce v jednotlivých geografických oblastiach; VYZÝVA dotknuté členské štáty, aby podporovali spoluprácu medzi najvzdialenejšími regiónmi a zámorskými krajinami a územiami, ako aj s tretími krajinami v týchto oblastiach;
41. ZDÔRAZŇUJE, že najvzdialenejšie regióny by sa mali vnímať ako prínos pre EÚ a častejšie zahŕňať do európskych výskumných projektov; VYZÝVA členské štáty, aby v relevantných prípadoch uľahčili integráciu najvzdialenejších regiónov do výskumných konzorcií zaoberajúcich sa konkrétnymi témami, ako napríklad biodiverzitou, chorobami prenášanými vektormi a tropickými chorobami;
42. NABÁDA členské štáty, aby podporovali spoluprácu, výmeny a synergie medzi svojimi regiónmi a najvzdialenejšími regiónmi EÚ;

43. ZDÔRAZŇUJE význam najvzdialenejších regiónov pre vonkajšie vzťahy EÚ, keďže umožňujú projekciu záujmov a hodnôt EÚ do ich geografických oblastí; ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné najvzdialenejšie regióny lepšie integrovať do mnohostranných projektov spolupráce, najmä ak vykonávajú pilotné akcie;
44. VYZÝVA Komisiu, aby chránila záujmy najvzdialenejších regiónov, najmä pri obchodných rokovaniach s tretími krajinami;

IV. V SÚVISLOSTI S POSILNENÝM PARTNERSTVOM, DIALÓGOM A PODPOROU

45. VYZÝVA Komisiu, aby:
- pokračovala v skúmaní možností, ako zvýšiť potenciál najvzdialenejších regiónov;
 - zlepšila koordináciu politik EÚ pre tieto regióny s cieľom dospieť k efektívnejším prierezovým politikám;
 - v relevantných prípadoch nabádala na účasť dotknutých členských štátov a ich najvzdialenejších regiónov na tvorbe politik a zohľadňovala osobitosti najvzdialenejších regiónov v ročných a viacročných pracovných programoch EÚ a vo výzvach na predkladanie projektov;
 - posilnila zvyšovanie informovanosti o osobitostiach najvzdialenejších regiónov vo svojich útvaroch; v tejto súvislosti pokračovala v organizovaní pravidelných zasadnutí pracovných skupín, na ktorých sa zúčastňuje Komisia, najvzdialenejšie regióny a ich členské štáty; organizovala zasadnutia pracovných skupín so svojimi príslušnými útvarmi zamerané na konkrétne témy, aby analyzovali návrhy najvzdialenejších regiónov;
 - v relevantných prípadoch zaistila systematické začlenenie osobitostí najvzdialenejších regiónov do posúdenia vplyvu prostredníctvom posudzovania územného vplyvu;
46. VÍTA zámer Komisie poskytnúť poradné nástroje, ktoré jednotlivým najvzdialenejším regiónom na ich žiadosť pomôžu pri tvorbe regionálnych plánov rozvoja, reforiem a investičných programov a pri využívaní príležitostí a synergií v rámci fondov a programov EÚ a ktoré môžu dopĺňať vnútroštátne poradné nástroje a systémy;

47. VYZÝVA dotknuté členské štáty, aby svoje najvzdialenejšie regióny podporovali pri budovaní administratívnej kapacity a posilnení rozvíjania zručností, aby mohli v plnej miere využívať programy EÚ;
48. TRVÁ NA TOM, že je potrebné vypracovať monitorovacie nástroje na pravidelné monitorovanie vykonávania oznámenia Komisie.
-